

ŠKOLNÍ KRONIKA 1919-1944

Bukovsko (Buggaus), dnes obec Malonty

Přepis z německého kurentu (www.digi.ceskearchivy.cz/1261/2) a pak překlad do češtiny

Školní rok 1937/1938

Začátek školního roku: 1. září 1937 byl zahájen školní rok prosebnou mší svatou v Rychnově nad Malší, přičemž se jí (opr. které se) účastnili učitelé a žáci.

Zdejší školu navštěvuje 58 dětí, konkrétně 22 chlapců a 36 dívek; všechny děti s výjimkou jednoho jsou německé národnosti.

Úmrtí prvního prezidenta Osvoboditele T. G. Masaryka: Dne 14. září běžného roku navždy zavřel své oči náš prezident Osvoboditel dr. Tomáš Masaryk. Děti o tom byly informovány ještě téhož dne. Smuteční vlajka byla okamžitě vyvěšena na budově školy až do dne pohřbu.

V den pohřbu, 21. září běžného roku, se učitelé a žáci i starosta obce shromáždili ve 2. třídě a pietním (kor. hluboce procítěným) způsobem se rozloučili s velkou osobností zesnulého.

Řídící učitel přednesl procítěný nekrolog a vyprávěl dětem o posledních novinových zprávách o čestném rozloučení rodiny, prezidenta dr. Beneše, členů vlády i o návštěvě tisíců lidí ve smuteční síni zámku v Lánech.

Schulchronik 1919-1944

Buggaus-Bukovsko (heute Gemeinde Malonty, ehemals Meinetschlag)

Transkription aus dem deutschen Kurrent (www.digi.ceskearchivy.cz/1261/2)

Schuljahr 1937-38

Schulbeginn: Am 1. September 1937 begann das Schuljahr mit einem Bittgottesdienste in Reichenau a.d.Maltsch, wobei (kor. an dem) sich Lehrer und Schüler beteiligten.

Die hiesige Schule wird von 58 Kindern besucht und (kor.u.) zwar (kor.zw.) von 22 Knaben und 36 Mädchen, die bis auf eines (kor. ein Kind) deutscher Nationalität sind.

Ableben des ersten Präsidenten-Befreiers T.G. Masaryk: Am 14. September I.J. schloß unser Herr Präsidenten-Befreier, Dr. Thomas Masaryk, für immer seine Augen. Den Kindern wurde dies noch am gleichen Tage mitgeteilt. Die Trauerfahne wurde sogleich bis zum Tage des Begräbnisses am Schulhause angebracht.

Am Tage des Begräbnisses, dem 21. Sept. I.J. versammelten sich Lehrer und Schüler sowie der Vorsteher der Gemeinde in der 2. Klasse und nahm in ehrwürdiger (kor. tief empfundener) Weise Abschied von dem großen Toten.

Der Oberlehrer hielt einen innigen Nachruf und erzählte den Kindern die letzten Zeitungsberichte über das ehrende Abschiednehmen der Familie, des Herrn Präsidenten Dr. Beneš, der Herren der Regierung sowie über den Besuch tausender Personen im Trauersaale des Schlosses zu Lány.

Na závěr zazněla československá hymna. Poté měly děti možnost vyslechnout si smuteční obřady v Praze, vysílané v rozhlase.

Úřední zpráva (v černém rámečku):

První prezident Československé republiky

zemřel v úterý čtrnáctého září roku tisícího devítistého třicátého sedmého, ve tři hodiny dvacet devět minut po půlnoci, když dovršil věku osmdesáti sedmi let, šesti měsíců a sedmi dní života.

Prezident, osvoboditel, budovatel naší demokracie a moudrý učitel národa, odešel poté, co vybojoval poslední nezlomný boj až do konce.

Celá Československá republika a celý vzdělaný svět vzpomíná se slzami v očích jeho slavného díla, v němž bude žít na věky.

Jeho jasná postava bude nejkrásnějším příkladem veřejného i soukromého života, příkladem občanské čistoty a ochoty k oběti.

Tak jako s dojetím vzpomínáme na dobu, kdy opustil svou vlast, aby se do ní vrátil jako její osvoboditel, tak si dnes uvědomujeme, že Tomáš G. Masaryk, první československý nesmrtelný, se k nám v duchu navždy bude vracet.

Dr. Emil Franke, Ministr školství a národní osvěty

Vlepený obrázek: T. G. Masaryk na smrtelné posteli před vystavením v hudebním sálu lánského zámku.

Zum Schlusse wurde die českoslovensche Staatshymne gesungen. Nachher wurde den Kindern Gelegenheit gegeben, die Trauerfeierlichkeiten in Prag im Rundfunk zu hören.

Amtlicher Bericht (schwarz eingerahmt):

Der erste Präsident der Čechoslovakischen Republik

ist Dienstag, den vierzehnten September des Jahres eintausendneunhundsiebenunddreißig, um drei Uhr neunundzwanzig Minuten nach Mitternacht gestorben, gerade als er siebenundachtzig Jahre, sechs Monate und sieben Tage seines Lebens vollendet hatte.

Der Präsident, der Befreier, Erbauer unserer Demokratie und weise Lehrer der Nation, ist dahingegangen, nachdem er den letzten standhaften Kampf zu Ende gekämpft hatte.

Die ganze Čechoslovakische Republik und die ganze gebildete Welt denken mit betauten Augen an sein berühmtes Werk, in dem er in Ewigkeit leben wird.

Seine lichte Gestalt wird das schönste Beispiel des öffentlichen und des privaten Lebens, ein Beispiel der bürgerlichen Reinheit und Opferwilligkeit sein.

Wie wir mit Rührung an die Zeit denken, wann er das Vaterland verlassen hat, um als sein Befreier zurückzukehren, so sind wir uns heute bewußt, daß zu uns in den geistigen Gestaltungen Thomas G. Masaryk, der erste čechoslovakische Unsterbliche, ewig zurückkehren wird.

Dr. Emil Franke, Minister für Schulwesen und Volkskultur

eingeklebtes Bild: T.G. Masaryk auf dem Totenbett vor der Aufbahrung, die im Musiksaal von Schloß Lana vorgenommen wurde.

Vlepený obrázek: První čestná stráž u rakve ve Sloupové síni Pražského hradu. Vlevo generální inspektor československé armády armádní generál Syrový, vpravo náčelník generálního štábu armádní generál Krejčí.

Školní prázdniny 28. října: Podle úředních pokynů se školní oslava ke dni 28. října běžného roku konala v ranních hodinách 27. října.

Po dobře nacvičeném programu a poslechu rozhlasu z Prahy, kde (opr. ve kterém) promluvil ministr školství dr. Franke, udělala oslava na učitele a žáky důstojný dojem. Státní vlajka byla vyvěšena v souladu s předpisy.

Viděl 11. ledna 1938
Prof. Franz Oppelt
Okresní školní inspektor

Inspekce: Dne 11. ledna 1938 provedl okresní školní inspektor prof. Franz Oppelt inspekci na zdejší škole, která trvala od devíti hodin ráno do tří hodin odpoledne.

Vánoční nadílka: Naši školáci měli opět velkou radost z vánoční nadílky.

Řediteli školy se zase podařilo prostřednictvím prosebným dopisem a žákovského divadelního představení získat věci v hodnotě 748 Kč.

Nejchudší děti byly v důsledku toho opět dobře oblečeny, ale i všechny ostatní děti dostaly drobné dárky.

Úmrtí předsedy místní školní rady: dne 15. ledna 1938 zemřel na infarkt předseda místní školní rady pan Josef Thurn. Během jeho působení ve funkci předsedy došlo v místní škole k mnoha zlepšením. V den

eingeklebttes Bild: Die erste Ehrenwache am Sarge im Säulensaal der Prager Burg. Links der Generalinspektor der čechoslovakischen Wehrmacht, Armeegeneral Syrový, rechts Generalstabsschef Armeegeneral Krejčí.

Schulferien zum 28.10.: Nach amtlichen Weisungen fand die Schulfeier zum 28.Oktober I.J. in den Vormittagsstunden des 27.Oktober statt.

Nach Abwicklung eines gut eingeübten Programmes und Anhörung des Rundfunkes aus Prag, wo (kor. in dem) Herr Schulminister Dr. Franke sprach, hinterließ die Feier einen würdigen Eindruck bei Lehrer- und Schülerschaft. Die Staatsfahne wurde vorschriftsgemäß gehißt.

Gesehen den 11. Jänner 1938
Prof. Franz Oppelt
Bezirksschulinspektor

Inspektion: Am 11. Jänner 1938 inspizierte Herr Bezirksschulinspektor, Prof. Franz Oppelt, die hiesige Schule. Die Inspektion dauerte von 9 Uhr vormittags bis 3 Uhr nachmittags.

Weihnachtsbescherung: Große Freude brachte unseren Schulkindern wieder die Weihnachtsbescherung.

Dem Leiter der Schule ist es wieder gelungen, Sachen im Wert von 748 Kč durch Bittschreiben u. durch eine Schülertheateraufführung aufzubringen.

Die ärmsten Kinder wurden dadurch wieder gut gekleidet, aber auch alle anderen Kinder erhielten kleine Geschenke.

Ableben des Vorsitzenden des O.Sch.R.: Am 15. Jänner 1938 starb infolge Herzschlages der Vorsitzende des hiesigen Ortsschulrates, Herr Josef Thurn. Während seines Wirkens als Vorsitzender wurden an

jeho pohřbu mu učitelé a žáci také vzdali poslední poctu.

70. výročí úmrtí Adalberta Stiftera: dne 28. ledna uplynulo 70 let ode dne, kdy naše Šumava ztratila svého největšího syna, básníka a spisovatele Adalberta Stiftera.

88. výročí narození T. G. Masaryka: Dne 7. března 1938 bylo důstojným způsobem připomenuto 88. výročí narození prvního prezidenta naší republiky dr. T. G. Masaryka.

Dodatek: (odlišný rukopis)

Oprava bytu ředitele a učitele/ů:

19. dubna. Protože byt ředitele školy byl velmi vlhký a navíc napadený dřevomorkou, bylo nutné provést rozsáhlé opravy. Podlaha byla vytrhána, základová zeď byla nahozena cementem a izolována proti vlhkosti. Potřebný stavební materiál poskytla místní školní rada, náklady na izolační materiál a mzdy hradil sám řídící učitel Franz Kastl.

Okna a dveře v bytech ředitele a učitele/ů byly opraveny a nově nalakovány.

Onemocnění řídícího učitele Franze Kastla:

21. května. Nervozita a duševní deprese řídícího učitele Franze Kastla, patrné již delší dobu, se v důsledku vzrušujících zahraničních i domácích politických událostí těchto dnů zvýšila až k úplnému nervovému zhroucení.

(nový rukopis, původní zápis zřejmě přelepen) Úplné nervové zhroucení bylo způsobeno jeho útekem do Říše, aby unikl z dosahu úřadů, protože byla

der hiesigen Schule viele Verbesserungen durchgeführt. Am Begräbnistage gaben ihm auch Lehrer- u. Schülerschaft das letzte Geleite.

70. Todestag Adalbert Stifters: Am 28. Jänner jährte sich zum 70. Male der Tag, an dem unser Böhmerwald seinen größten Sohn als Dichter, Adalbert Stifter, verloren hat.

88. Jahrestag der Geburt T.G.Masaryk: Am 7. März 1938 wurde in würdiger Weise des 88. Jahrestages der Geburt des ersten Präsidenten unserer Republik Dr. T.G.Masaryk gedacht.

Nachtrag: (andere Handschrift)

Ausbesserung der Leiter- und Lehrerwohnung:

19. April. Da die Oberlehrerwohnung sehr feucht und auch vom Hausschwamm befallen war, mußte eine größere Ausbesserung vorgenommen werden. Der Fußboden wurde aufgerissen, die Grundmauer mit Zementanwurf versehen und gegen Feuchtigkeit isoliert. Die erforderlichen Baustoffe stellte der Ortsschulrat zur Verfügung; den Aufwand für das Isoliermaterial und den Arbeitslohn deckte der Oberlehrer Franz Kastl selbst.

Die Fenster und Türen der Oberlehrer- und Lehrerwohnung wurden ausgebessert und frisch gestrichen.

Erkrankung des Oberlehrers Frz. Kastl:

21. Mai. Durch die aufregenden außen- und innenpolitischen Ereignisse dieser Tage hat sich die seit letzter Zeit hochgradige Nervosität und die schon länger bemerkbare seelische Depression des Oberlehrers Franz Kastl bis zum völligen Nervenzusammenbruch gesteigert.

(neue Handschrift, ursprünglicher Eintrag offenbar überklebt) Der totale Nervenzusammenbruch wurde verursacht durch die Flucht ins Reich,

odhalena tajná objednávka vlajky s hákovým křížem.

Opět jiný rukopis: Stav velmi nešťastného kolegy se do doby tohoto zápisu ještě nezlepšil.

Od 22. května až do konce školního roku vedla nadále příslušné vyučování učitelka Rosalia Binder podle rozvrhu pro jednotřídní školy.

Oslava narozenin prezidenta republiky dr. Edv. Beneše: 28. května. Oslava narozenin našeho prezidenta dr. Edvarda Beneše proběhla důstojně v krásně vyzdobené učebně 2. třídy.

Konec školního roku: 22. června. Školní rok skončil u příležitosti X. Sokolského sletu v Praze již 22. června 1938 s 55 dětmi.

Překlad do češtiny: Helga Grimmová, Třeboň, spolupráce a přepis z kurentu Bernhard Riepl, Kaplice

um sich dem behördlichen Zugriffe zu entziehen, da die geheime Bestellung einer Hakenkreuzfahne aufflog.

Wieder andere Handschrift: Der Zustand des so unglücklichen Kollegen hat sich bis zur Niederschrift noch nicht gebessert.

Vom 22. Mai bis zum Schulschlusse wurde der Unterricht durch die Lehrerin Rosalia Binder nach einem Stundenplane für einklassige Schulen aufrecht erhalten.

Geburtstagsfeier des Staatspräsidenten Dr. Edv. Beneš: 28. Mai. Die Feier des Geburtstages unseres Herrn Staatspräsidenten Dr. Edvard Beneš wurde im schön geschmückten Klassenzimmer der 2. Klasse in würdiger Weise abgehalten.

Schulschluß: 22. Juni. Das Schuljahr schloß aus Anlaß des X. Sokollkongresses (sic!) in Prag bereits am 22. Juni 1938 mit 55 Kindern.

Transkribiert aus dem Kurrent: Bernhard Riepl (2022)